

XIX. ÉVFOLYAM / 6. SZÁM
2022. DECEMBER

Orvosok Lapja

A Magyar Orvosi Kamara
hivatalos folyóirata

EGÉSZSÉGÜGYI ÁTALAKÍTÁS?

ELNÖKSÉG

Advent: ünnep
és számvetés

KONZÍLIUM

Lokális érdekek
helyett összefogás
a pszichiátriában

JOGOS KÉRDÉS

Életvégi
döntések
járvány idején

UTÁNPÓTLÁS

Beszámoló
a rezidens-
konferenciáról

Verba volant, scripta manent

A szó elszáll, az írás megmarad – tartja nagyon helyesen a latin közmondás. Az ember sokszor tapasztalja, hogy mást hall, mást akarnak vele hallatni, mint később a papírra vetett puszta valóság. Így van ez sajnos nálunk a fogászat területén is. Voltak korábban szóbeli ígérek, de a jogszabályok szövege tükrözi a valóságot.

ÍGY, AZ ÉV VÉGE beköszöntével, mindenki számot ad és értékel az elmúlt időszakot tekintve. Összegezi, hogy mit sikerült elérni, és mik a jövőbeni célok. Mi is ezt tesszük a fogászat területén, értékeljük az eddig elért eredményeket. Az országos kamarai vezetés hathatós érdekképviselője által elértünk az orvosoknak, így a közellátásban dolgozó fogorvosok jelentős részének is egy tényleges béremelést. Megvalósultak az önálló fogorvosi praxisközösségek, sikerült a jogszabályokat egy picit a mi irányunkba változtatni.

Ha a tárgyalások az eddig megszokottak szerint folytatódna, tennék ezt a továbbiakban is: terveznék a jövőt, a jövő évet, hogy elérjük a fennmaradt problémák megoldását. Továbbra is célunk, hogy az eddig kimaradt iskolafogorvosok és szakellátók is megkapják az őket illető magasabb bért. Az alapellátásban legyen a praxis finanszírozása elegendő a megnövekedett költségek finanszírozásához. Emellett természetesen nem feledve, hogy az egészségügyi szakdolgozók számára népszerűsítsük az egészségügyi pályán való maradást a megfelelő egzisztencia biztosításával.

AZ EGÉSZSÉGÜGYI REFORM

Ugyanakkor a helyzet nem ilyen rózsás. Így, az év vége felé közeledve, a belügyminisztérium eldöntötte hogy egy átfogó, az egészségügyi ellátást jelentősen érintő javaslattal áll elő, amely akár évtizedekre is megváltoztathatja nemcsak a az alapellátás, hanem a teljes magyar egészségügy működését. Céljuk egyrészt a központosítás, amely a megyei kórház irányítása alá vonná az adott megyében működő kórházi ellátást. Az orvosok vezényelhetők lennének: a családdal nem rendelkező kollégák akár napi három óra ingázásra is utasíthatók lennének. Bevezetnék a dolgozói teljesítményértékelést, amely a kamara javaslatával – és a korábbi megállapodással – szöges ellentétben nemcsak pozitív megítélésre, hanem akár a bér 20

százalékos elvonásával negatív teljesítményértékelésre is lehetőséget adna a súlyos finanszírozási problémával küzdő megyei döntéshozók kezébe.

Az alapellátást tekintve céljuk szintén egyfajta racionalizálás: az eddig betöltetlen körzetek megszüntetése, a jelenleg rentábilisan működő körzetek ellátási területének kiterjesztése és átfedése az eddig helyettesítéssel ellátott körzetek területére is. Jogos felvetés, illetve a kamara is számos alkalommal jelezte hogy az **alapellátás reformra szorul**. Ugyanakkor ha nem nyújtunk megfelelő ösztönzőket a kollégák számára, hogy belépjenek a háziiorvosi életpályára: nem lesz több orvos, kevesebb orvossal pedig nehéz ugyanezt alapellátási színvonalat fenntartani. A korfa öregszik, az alapellátó háziiorvos kollégák száma folyamatosan csökken. A központosítás minden jel szerint itt is szerepet kap: az önkormányzatok helyett hosszú távon az OKFŐ venné át a praxisok működtetését, amely jobban eltávolítaná a döntést a tényleges ellátási helytől, így nehezebb lesz az adott terület igényeihez igazítani az ellátási helyet és a feltételeket.

A fogászatról, illetve az alapellátó fogorvosokról konkrétan a jogszabályjavaslat nem szól. Ugyanakkor nem kell nagy jóstehetségnek lenni, **a praxisközösség-rendelet nyomán a „háziiorvos” szó immár hármassal bír**: jelenti egyrészt az alapellátó háziiorvost magát, a gyermekháziiorvost és az alapellátó fogorvost. Könnyű belátni, hogy ha egy rendszert kitalálnak, és azt működőképesnek ítélik a háziiorvosok esetében, azt egy döntéssel a fogászati alapellátás területére is ki tudják terjeszteni. Mint ismert, az alapellátó fogászat is számos sebből vérzik: nálunk is számos betöltetlen körzet van, ami ugyanúgy megoldásra szorulna, mivel a lakosság egy jelentős részének ellátása csak helyettesítéssel van megoldva. Égető probléma a tételes finanszírozás kérdése, a pont-fórint finanszírozás utánkötése, amelyről ezen lap hasábjain is már számtalan alkalommal esett szó.

Félő, hogy a következő időszakban az egészségügy egy központi modellre áll át, amely a költségek csökkentése mellett kevesebb orvossal és kevesebb ellátási helyen lesz elérhető.

REZSIHARC

Az egészségügy átfogó reformjának ígérete megint elfedi a tényleges, valós problémákat: egekbe szökő rezsik mellett lassan sok alapellátó praxis fenntarthatatlan lesz. Sok helyen öt- és tízszeresére emelkedtek a rezsiköltségek. Az anyagárak és a beszerzési költségek az inflációt meghaladó mértékben emelkedtek. Az alapellátó fogorvosoknak nincs lehetőségük többletbevételre: a központi finanszírozásból kell kigazdálkodniuk a működési költségét is. **A döntéshozóknak mindenképp figyelembe kell venniük, hogy a mostani finanszírozásból a megemelkedett rezsiköltségek kigazdálkodhatatlanok.** Mivel az önkormányzatok költségvetése jelentősen csökkent, bár lehet hozzájuk fordulni mint fenntartóhoz, de kicsi az esély, hogy jelentős támogatást tudnak nyújtani. A legfontosabb, hogy a központi költségvetés felismerje a problémát és adjon megfelelő kompenzációt az alapellátó praxisok részére.

A TÁRGYALÁSOK SZAVA ELSZÁLL

Sok esetben a tárgyalások során nagyon más ígért, és nagyon más döntésnek a javaslata hangzik

el, mint ami ténylegesen papírra – így a jogszabályokba kerül. A koronavírus okozta egészségügyi vészhelyzet alatt több olyan javaslat vagy módosítási kérelem ment be az akkori egészségügyért is felelős minisztériumba, amely tényleg meg tudott valósulni, és a kamara álláspontját tükrözte. A döntések során – vagy az azt követő módosítást illetően – az álláspontunkat, véleményünket figyelembe vették. Most a helyzet megváltozott. A szó elszállt, az írás, a szöveg – amelyet akár nélkülünk hoztak, vagy csak tájékoztattak róla – megmarad.

Bár a helyzet most nem idilli, a Magyar Orvosi Kamara és annak érdekképviselői a lehetőségeiket továbbra is kihasználva igyekeznek a döntéshozók, így az egészségügyért felelős államtitkárság figyelmét felhívni az új javaslatok esetleges buktató hatásaira vagy az új javaslatok okozta esetleges problémákra. Reméljük, szavaink meghallgatást nyernek, mielőtt komolyabb probléma jönne létre az egészségügyben.

Viszont, mivel itt a Karácsony, amely a megbékélés időszaka, zárjuk olyan sorokkal ezt a cikket, amelyekkel reményünket fejezzük ki, hogy a döntéshozók olyan bölcs döntést hoznak az egészségügy fajsúlyos kérdéseiről, amely a benne dolgozók érdekeivel összhangban van.

Kívánok mindenkinek Áldott, Békés, Boldog Ünnepet. ●

